

**Tři nálety na Plzeň
ve vzpomínkách
Miloslava Čelakovského**

26.4.1942

20.12.1944

17.4.1945

V letech 1942-1945 byla Plzeň
(podle knihy Zdeňka Roučky - Plzeň pod hákovým křížem)
napadena ze vzduchu celkem dvanáctkrát a stala se tak
během 2. světové války nejvíce bombardovaným místem
na území Protektorátu Böhmen und Mähren.

Americký bombardér

26.4.1942

se uskutečnil první pokus o bombardování Plzně, ale namísto Škodovky shodili spojenci bomby ze šesti letadel jen do polí mezi Božkovem a vlakovou zastávkou Plzeň - Koterov.

Tehdy, vzpomíná pan Čelakovský, sedl jeho tatínek na kolo a jel se do Božkova podívat , zda jsou jeho (tedy tatínkovi) rodiče v pořádku.

20.12.1944

Zřejmě to byl právě tento nálet, na který má pan Čelakovský nejživější vzpomínky.

Po poledni zaútočily na Škodovku americké bombardéry. V závodě bylo poškozeno 53 objektů, ale poprvé během války bomby poškodily i střed města.

Do středu města dopadlo 7 tříštivých pum. Téměř všechny domy v Nádražní ulici byly silně poničeny.

Z kina Hvězda zbyla hromada sutin, zničen byl i rohový dům U Zvonu.

Bomby dopadly k řece Radbuze.
Moderní městské lázně dostaly přímý zásah.

▲ ▲ Bomby dopadaly k řece Radbuze. Moderní Městské lázně dostaly přímý zásah a okolí bylo silně poškozeno. Poválečná přestavba bohužel změnila původní podobu průčelí objektu.

Bomby dopadly i na nedalekou Doubravku a její část Letnou.
Také do plzeňského pivovaru.

Pan Miloslav Čelakovský jako malý chlapec se svou sestřičkou Evou a s maminkou vyhledali v den náletu úkryt právě ve sklepiích pod jednou z pivovarských budov.

Dnes je to správná budova pivovaru.

Pan Čelakovský vzpomíná na křik, na ohlušující rány, na to, jak je ze sklepů vykopávali. Pamatuje si, jak ze silnice na Prahu trčela nevybuchlá puma a jak nepoznali, kudy mají jít domů.

Na snímku ukazuje, kde byl vchod do sklepů.

Správní budova vyfotografována po náletu od pivovarské brány.

Nádvoří pivovaru po náletu

29. 1. 2015 se nechal pan Čelakovský
na nádvoří za správní budovou vyfotografovat.
Sklepy už v této části pivovaru neexistují.

17.4. 1945

Ve 4 hodiny ráno zaútočilo 233 bombardérů od Bomber Command RAF na plzeňské seřadovací nádraží. Čtyři tuny osvětlovacích pum proměnily noc v den. Nálet začal od severu, orientačními body se staly lesknoucí se hladiny boleveckých rybníků. Za 17 minut Britové svrhli na cíl 891 tun bomb a zanechali za sebou totální zkázu.

Byl to nejtěžší nálet, jaký doposud Plzeň zažila.

Bylo poškozeno nádraží, ale i stovky domů kolem pivovaru a nejvíc to odnesla oblast Doubravky.

Udávaný počet obětí 624 je pouze orientační.

- Z řad železničářů a cestujících
zahynulo 347 osob

- Raněných bylo 45

- Zemřelo více než 500
německých vojáků
a uprchlíků z východních
oblastí Německa

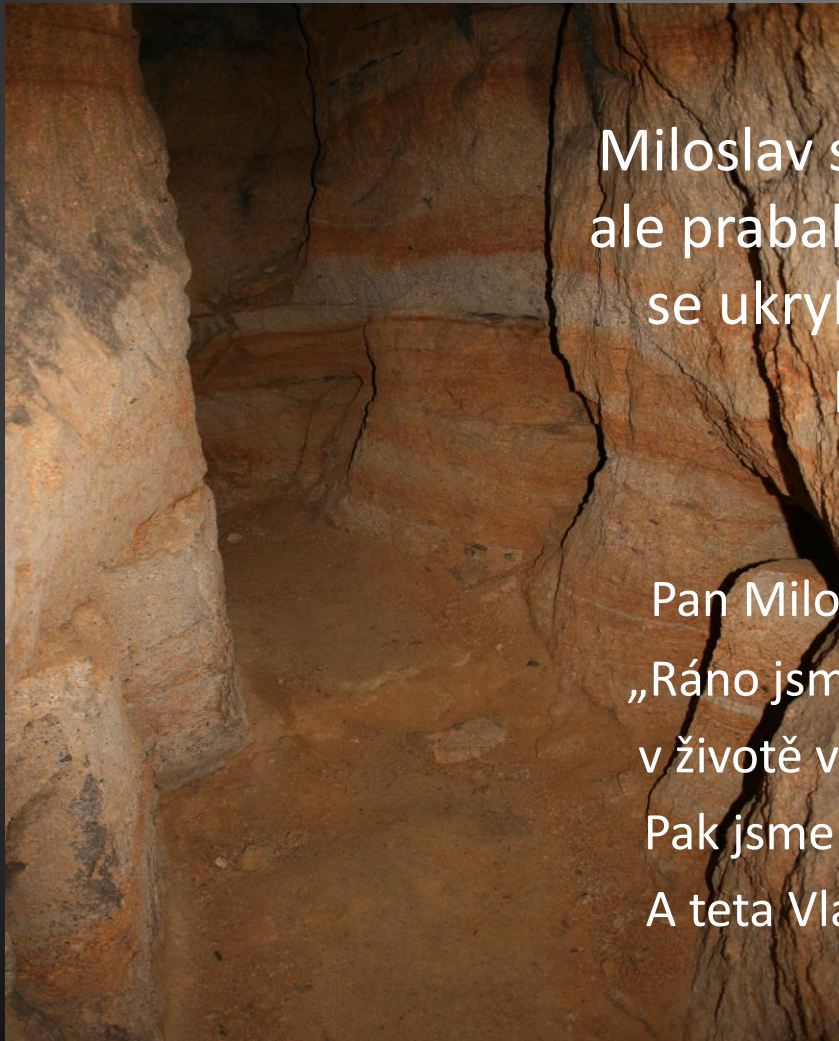

Exploze smetly také více než 100 domků jateční kolonie zvané Cikánka nad řekou Radbuzou. Městské jatky byly zničeny.

Sotva kilometr odsud žila rodina pamětníka.

Rodina Čelakovských žila v té době v ulici U Velkého rybníka pod Bílou Horou. Tu noc se schovali do chodby v pískovcové skále, kterou místní chlapi koncem války tajně vykutali kousek od hostince U Součků.

Miloslav s rodiči a sestrou doběhli do úkrytu, ale prababička s maminčinou sestrou Vlastou se ukryly pod výčepní pult onoho hostince, protože prababička už dál nemohla.

Pan Miloslav (tehdy mu bylo osm let) vzpomíná:
„Ráno jsme vyšli ven a já jsem poprvé a naposledy v životě viděl hořet silnici.
Pak jsme u Součků našli tetu Vlastu a prababičku.
A teta Vlasta měla úplně bílé vlasy. „

Úkryty v pískovcových skalách dnes.

Memento

Řada bomb během náletů nevybuchla. 27.7.2011, 66 let po válce, byla nalezena zatím poslední puma, a to při rekonstrukci Karlovarské třídy.

Našel ji bagrista František Benetka.

Zdroje:

- Kniha Plzeň pod hákovým křížem (Zdeněk Roučka)
- Oblastní archiv v Plzni
- Archiv plzeňského pivovaru
- Vyprávění pamětníka
- Fotoarchiv týmu Post Bella
- Internet

Sběr dat v oblastním archivu

Za tým zpracovala

s pomocí spolužáka Lukáše Ereta Sabina Janečková, žákyně 8.B, 14. ZŠ Plzeň